

GWEITHDREFN PENODIADAU ER ANRHYDEDD

1. Rhagarweiniad

Mae gan y Brifysgol weithdrefn sy'n ymwneud â dyfarnu teitlau er anrhydedd, a'r diben yw cydnabod cyfraniad gwirfoddol, di-dâl at weithgareddau'r Ysgol neu'r Brifysgol. Mae'r weithdrefn yn ymwneud â chymeradwyaeth y Senedd ar argymhelliad Pennaeth Ysgol, cyn belled â bod rhai meini prawf yn cael eu bodloni, a nodir y rheini isod.

Pennaeth yr Ysgol sy'n gyfrifol am ddiwydrwydd dyladwy ar enwebeion ar gyfer y penodiadau hynny. Mae'n ofynnol i ysgolion gyflwyno CV ynghyd â'u henwebiad i'r Gwasanaethau Llywodraethu a fydd yn trefnu ei gyflwyno i'r Senedd i'w gymeradwyo. Fel rheol dyfernir teitlau er anrhydedd am gyfnod rhwng 1 a 3 blynedd ond gellir eu hymestyn ar gais yr Ysgol.

Mae'r Senedd yn cyfarfod bedair gwaith yn ystod y flwyddyn, a gellir cyflwyno enwebiadau i bob cyfarfod. Dylai'r Gwasanaethau Llywodraethu dderbyn enwebiadau o leiaf 10 diwrnod gwaith cyn dyddiad y Senedd.

2. Meini Prawf ar gyfer Dyfarnu Penodiad er Anrhydedd

Dyma'r meini prawf y cytunwyd arnynt gan y Senedd ynghylch dyfarnu teitlau er anrhydedd:

- Ni fydd tâl am gyfraniad yr unigolyn.
- Fel rheol ni chaiff unigolion y dyfernir teitl er anrhydedd iddynt fynediad i lyfrgell na chyfleusterau cyfrifiadurol y Brifysgol. Fodd bynnag, caiff yr Ysgol wneud cais am hynny.
- Nid oes gan unigolion y dyfernir teitl er anrhydedd iddynt hawl i ofod swyddfa, er, fodd bynnag, gyda chytundeb yr Ysgol, cânt rannu'r cyfleusterau y mae'r Ysgol yn gallu eu darparu.
- Disgwylir y bydd yr unigolion a gaiff eu henwebu i rolau o'r fath yn gwneud cyfraniad rheolaidd i'r Ysgol a / neu'r Brifysgol. Dylai'r cyfraniad yn hynny o beth fod yn *sylweddol*.
- O dderbyn teitl er anrhydedd, mae'r unigolyn dan sylw'n cytuno i dderbyn rheolau, rheoliadau a gweithdrefnau'r Brifysgol.
- Dylai'r ysgolion sicrhau, wrth ymgymryd â diwydrwydd dyladwy ar unigolyn cyn cyflwyno enwebiad, bod yr unigolyn yn dal swydd - neu fod iddynt rywfaint o statws - yn allanol yn y maes y mae'n cael ei enwebu ar ei gyfer, neu mae'n ymddeol o swydd o'r fath.

3. Teitlau

Cymeradwyodd Pwyllgor Rheoliadau ac Achosion Arbennig y Senedd, ar ran y Senedd, y teitlau a ganlyn:

- **Darlithydd/Uwch Ddarlithydd er Anrhydedd** - am gyfraniad at addysgu a dysgu
- **Athro er Anrhydedd** – am gyfraniad sylweddol at addysgu, dysgu a / neu ymchwil
- **Cymrawd Ymchwil/Uwch Gymrawd Ymchwil er Anrhydedd** - am gyfraniad o bwys at ymchwil
- **Cysylltai Ymchwil/Uwch Gysylltai Ymchwil er Anrhydedd** - am gyfraniad llai at ymchwil
- **Cymrawd Diwydiannol/Uwch Gymrawd Diwydiannol er Anrhydedd** - am gyfraniad at weithgareddau cyswllt diwydiannol
- **Cymrawd Entrepreneuriaidd/Uwch Gymrawd Entrepreneuriaidd er Anrhydedd** - am gyfraniad at weithgareddau masnachol neu'n ymwneud â busnes
- **Cysylltai/Uwch Gysylltai er Anrhydedd** - am gyfraniadau nad ydynt yn rhai academaidd.
- **Athro Clinigol Anrhydeddus** - am gyfraniad at addysgu a dysgu yn yr Ysgol Gwyddorau Meddygol ac Iechyd, ac unrhyw Ysgol arall sy'n ymwneud ag addysgu'r disgyblaethau gofal iechyd.
- **Darlithydd Gwadd, Ymchwilydd Gwadd, Athro Gwadd neu Gymrawd Gwadd** – mewn perthynas ag aelod staff o sefydliad arall sy'n flaenllaw yn eu maes ac sy'n cael eu gwahodd i addysgu, darlithio, neu wneud ymchwil yn y Brifysgol am gyfnod byr fel rheol.

3. Gweithdrefn

- a) Unwaith y bydd y broses diwydrwydd dyladwy mewn perthynas ag unigolyn wedi'i chwblhau gan yr Ysgol, dylai'r Pennaeth Ysgol perthnasol gyflwyno cynnig, gan gynnwys CV diweddar, i'r Gwasanaethau Llywodraethu. Mae'r ffurflen sydd i'w defnyddio i gyflwyno'r cais ar gael o wefan y Gwasanaethau Llywodraethu neu gan Leah Edge, Gwasanaethau Llywodraethu (l.edge@bangor.ac.uk).
- b) Mae'r Gwasanaethau Llywodraethu yn gyfrifol am sicrhau bod yr enwebiad yn mynd ymlaen i'r Senedd, a hefyd am wirio bod yr Ysgol wedi cwblhau'r prosesau diwydrwydd dyladwy perthnasol.
- c) Ystyrir y cynnig gan y Senedd a fydd yn penderfynu arno yn ei gyfarfod nesaf.
- d) Os caiff ei gymeradwyo gan y Senedd, caiff *llythyr penodi* ei anfon at yr unigolyn gan y Gwasanaethau Llywodraethu. Mae'r llythyr yn amlinellu'r teitl a roddir i'r unigolyn, a hyd y penodiad er anrhydedd. Amlinellir hefyd faterion atebolrwydd a chydymffurfio â pholisïau a rheoliadau'r Brifysgol, er mwyn i'r rhai a benodir i deitlau er anrhydedd gael eu cynnwys yn yswiriant "Atebolrwydd Cyflogwr" y Brifysgol. Mae'n ofynnol hefyd i Ysgolion sicrhau y cynhelir y broses gynefino addas gyda'r unigolion cyn iddynt ddechrau eu cyfraniad i'r Ysgol/Prifysgol.
- e) Rhoddir teitlau am gyfnod y cytunwyd arno yn unol â chais yr Ysgol. Cyfrifoldeb yr Ysgol yw sicrhau bod cofnod cyfredol o'r unigolion sy'n derbyn teitlau er anrhydedd gan y Senedd yn cael ei gadw'n gyfredol. Lle mae'r Ysgol yn gofyn am adnewyddu penodiadau dylai'r Ysgol sicrhau eu bod yn cael eu dwyn i sylw'r Gwasanaethau Llywodraethu cyn i'r penodiad presennol ddod i ben.

- f) Bydd gan y Senedd hawl i dynnu teitl er anrhydedd yn ôl cyn diwedd y cyfnod y cytunir arno os yw'n ystyried bod tystiolaeth o beidio â chydymffurfio â thelerau'r penodiad, neu o beidio â chyflawni'r cyfraniadau y cytunwyd arnynt i'r Ysgol a/neu'r Brifysgol. Bydd penderfyniad y Senedd yn derfynol.

*Diweddarwyd y ddogfen ym mis Hydref 2021
Rhestr o deitlau a ystyriwyd ac a ail gymeradwywyd gan
Bwyllgor Rheoliadau ac Achosion Arbennig y Senedd
07/10/2021*